

Jaunais Pašvaldību likums

Kristīne Kinča

LPS padomniece juridiskajos jautājumos
LPS Reģionālās attīstības un sadarbības komiteja
Rīgā, 2022.gada 7.decembrī

Pašvaldību likums pieņemts Saeimā
20.10.2022

Stājas spēkā 01.01.2023

Svarīgākie jauninājumi

Pašvaldību autonomās funkcijas:

- Pienākums izveidot pašvaldības policiju
- Darbs ar jaunatni
- Atskurbināšanas pakalpojums
- Veicināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un pielāgošanos tām

Svarīgākie jauninājumi

Pašvaldību likums nesatur precīzu autonomās funkcijas saturu. Saturs jāmeklē speciālajos likumos.

Brīvprātīgās iniciatīvas = pašvaldības autonomā funkcija

Svarīgākie jauninājumi

Autonomo funkciju finansēšana:

Autonomo funkciju izpildi finansē no pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi. Ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā atsevišķu autonomo funkciju īstenošanā un finansēšanā piedalās valsts.

Nododot pašvaldībai jaunu autonomo funkciju vai uzdevumu, kura izpilde saistīta ar izdevumu palielināšanos, vienlaikus pašvaldībai nosakāmi finansējuma avoti šīs funkcijas vai uzdevuma izpildes nodrošināšanai.

Svarīgākie jauninājumi

Pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi īstenot iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tās nav citu institūciju kompetencē un šādu darbību neierobežo citi likumi.

Brīvprātīgo iniciatīvu izpildes kārtību nosaka un finansējumu nodrošina pašvaldība.

Brīvprātīgās iniciatīvas plāno un finansējumu to izpildei nodrošina, ja tas netraucē pašvaldības kompetencē esošo autonomo funkciju un deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildei.

Svarīgākie jauninājumi

Jauno autonomo funkciju finansēšana:

Jautājums: Kā panākt, lai likumdevējs ievērotu Pašvaldību likuma 4.panta piektajā daļā noteiktās pašvaldību tiesības uz finansējumu, uzdodot veikt šo jauno funkciju?

Atbilde: Jautājums tiek risināts kārtējā valsts budžeta un vidēja termiņa valsts budžeta sagatavošanas procesā

Nepieciešama pašvaldību vīzija par to, kā tiek plānots īstenot jaunās funkcijas

Nepieciešami precīzi pašvaldību aprēķini jauno funkciju īstenošanai

Svarīgākie jauninājumi

Jauno autonomo funkciju finansēšana:

Jautājums: Kā panākt, lai likumdevējs ievērotu Pašvaldību likuma 4.panta piektajā daļā noteiktās pašvaldību tiesības uz finansējumu, uzdodot veikt šo jauno funkciju?

Atbilde: Jautājums tiek risināts kārtējā valsts budžeta un vidēja termiņa valsts budžeta sagatavošanas procesā

Nepieciešama pašvaldību vīzija par to, kā tiek plānots īstenot jaunās funkcijas

Nepieciešami precīzi pašvaldību aprēķini jauno funkciju īstenošanai

Ierobežojumi amatu ieņemšanai domē

Par domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata kandidātu neizvirza domes deputātu, kuram Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) — noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz pildīt domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus.

Ikvienam domes deputātam ir tiesības tikt ievēlētam domes institūcijās un amatos, ja ārējos normatīvajos aktos nav noteikti ierobežojumi vai kriminālprocesā nav piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) — noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz pildīt attiecīgā amata pienākumus.

Centrālā administrācija

Mēģinājumi skaidrāk likumā nodefinēt pašvaldības administrāciju, izdalot centrālo pārvaldi.

Izpilddirektors

Ieceļ uz 5 gadiem – terminēts darba līgums

Atlasa atklātā konkursā, izņemot pārejas
periodā

Darbinieki

Darbiniekus, kam ir valsts amatpersonas statuss –
atlasa atklātā konkursā

Darbiniekus iespējams pārceļt citos amatos
pašvaldības ietvaros – hibrīds ar civildienestu

Saistošie noteikumi

Atbildība par saistošo noteikumu izstrādi gulsies uz pašvaldībām. Nebūs nepieciešams saskaņojums ar VARAM, izņemot likumā noteiktos izņēmumus.

Jāgatavo paskaidrojuma raksts – sākotnējās ietekmes novērtējums

VARAM tiesības izlases kārtībā veikt pārbaudi.

Sabiedrības iesaistīšana

- Iedzīvotāju padome
- Līdzdalības budžets
- Kolektīvie iesniegumi
- Komisijas un darba grupas
- Publiskās apspriešanas pēc iedzīvotāju vai domes ierosinājuma papildus citos likumos noteiktajām

Paldies par uzmanību!